

Tillsammans för en fungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess (SOU 2020:24)

E-hälsomyndigheten tillstyrker utredningens rekommendationer och förslag, och vill därtill lämna följande synpunkter:

3. Individen i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen

E-hälsomyndigheten instämmer i utredningens bedömning att det finns ett stort behov hos individer att få information av bland annat Försäkringskassan, samt att processerna borde kunna göras enklare. E-hälsomyndigheten vill i detta sammanhang belysa betydelsen av digitala verktyg för att göra individen mer informerad och delaktig i sina ärenden. Processerna borde också kunna bli enklare för individen om ärendehantering i högre grad var automatiserad, till exempel avseende informationsöverföring mellan hälso- och sjukvård och myndigheter. Idag ligger ett stort ansvar på individen för att säkerställa att den information som behövs för ett ärende överförs mellan olika aktörer. I sjukskrivningsärenden finns det (som utredningen också konstaterar) anledning att befara att den individ som ska bli sjukskriven också kommer att ha svårt att sköta de relativt komplicerade processer som idag krävs för denna informationsöverföring.

4. Samverkan i teori och form

Utredningen har identifierat ett antal hinder och framgångsfaktorer för samverkan. E-hälsomyndigheten vill understryka vikten av interoperabilitet mellan de olika aktörernas system. Bristande interoperabilitet är ett vanligt förekommande hinder i de flesta former av samverkan, och för en fungerande sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen krävs uppmärksamhet på interoperabilitetens samtliga fyra lager: semantisk, teknisk, juridisk, samt organisatorisk interoperabilitet.

Utredningen har identifierat utmaningarna med att den befintliga lösningen för digitala läkarintyg saknar en modell för långsiktig förvaltning och utveckling. E-hälsomyndigheten instämmer i denna problemformulering och vill dessutom påtala att en framtida lösning för intygshantering och/eller informationsöverföring bör ta hänsyn till de faktorer som är avgörande för ökad effektivitet och minskat dubbelarbete för aktörerna. En framtida lösning bör enligt E-hälsomyndigheten utformas för att i hög grad kunna återanvända befintlig information, till exempel från hälso- och sjukvårdens informationssystem.

Utredningen konstaterar vidare att det i den befintliga lösningen för digitala läkarintyg saknas verktyg för samverkan på organisationsnivå, samt att det finns hinder för andra aktörer än regioner och Försäkringskassan att ansluta

Socialdepartementet

sig. E-hälsomyndigheten instämmer i detta konstaterande och vill poängtera vikten av att skapa lösningar som möjliggör bred anslutning och fungerande ytor för samverkan på flera nivåer.

5. Analys av nuvarande förhållanden för samverkan i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen

Utredningen gör bedömningen att det finns behov av att ytterligare underlätta hälso- och sjukvårdens uppgiftslämnande i sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen. E-hälsomyndigheten instämmer i denna bedömning och vill i detta sammanhang lyfta fram Once only-principen, vars mål är att individer och organisationer endast ska behöva lämna information en gång till myndigheter¹.

Vidare instämmer E-hälsomyndigheten i utredningens resonemang om behovet av att utreda förutsättningarna för att skilja på intygsförfarande och digital informationsförsörjning. Många av de processer som idag kräver intygshantering kan sannolikt ske med andra typer av förenklat informationsutbyte, utan det dubbelarbete som författande och skickande av intyg innebär.

8. Rekommendationer och överväganden

Utredningen föreslår att det bör tillsättas en utredning som bereder förslag som syftar till att en gemensam digital yta för planering kan skapas. Vidare understryker man behovet av att ge individen möjlighet att dela och återta information. E-hälsomyndigheten tillstyrker detta och delar också uppfattningen att det finns värde i att i hög grad skapa gemensamma lösningar för digital kommunikation i offentlig sektor.

Utredningen bedömer också att det behövs en vidare analys av de olika aktörernas behov av medicinska uppgifter om individen. E-hälsomyndigheten instämmer i detta och konstaterar att olika aktörer ofta har likartade behov, men att informationsmängderna sällan är specificerade på ett sätt som möjliggör återanvändning eller delning. Myndigheten vill i detta sammanhang understryka det stora behovet av gemensam terminologi, standarder, specifikationer och interoperabilitet.

¹ <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/Once+Only+Principle>

Socialdepartementet

I detta ärende har generaldirektör Janna Valik beslutat.
Utredare Max Herulf har varit föredragande. I handläggningen har också
utredare Bessam Saleh samt enhetschef Michel Silvestri bidragit.

.....
Janna Valik
Generaldirektör E-hälsomyndigheten

.....
Max Herulf
Föredragande